

Remissyttrande: "En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap" (DS 2015:41)

Folkbildningsrådet lämnar här remissyttrande på Utbildningsdepartementets promemoria En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap (DS 2015:41).

Avsnitt 4 Kontinuitet och långsiktiga behov

Folkbildningsrådet instämmer i förslaget (4.3) som bör ge utrymme för såväl flexibilitet som kontinuitet.

Studerandeperspektivet är viktigt i sammanhanget. Studier på folkhögskolornas allmänna kurser kan ge behörighet till fortsatta studier på yrkeshögskola. Möjligheterna för studerande att under folkhögskoletiden planera sådana studier ökar genom förslaget.

På folkhögskolornas allmänna kurser har ca en tredjedel av de studerande någon funktionsnedsättning. Fler utbildningsomgångar ger också ökade möjligheter att genomföra yrkeshögskolestudierna i reducerad studietakt om t ex en funktionsnedsättning kräver detta – förutsatt att den möjligheten ges på utbildningen. Förutsättningarna att avsluta studierna efter studieuppehåll för t ex föräldraledighet ökar också.

Utrikesfödda utgör en tredjedel av deltagarna på folkhögskolans allmänna kurser. Det är angeläget att det finns goda möjligheter för denna målgrupp att genomgå yrkeshögskolestudier och att eventuella hinder för deltagande undanröjs.

Folkbildningsrådet tillstyrker statsbidragsvillkoret som föreslås i promemorian (4.4) att utbildningsanordnaren har den kompetens som krävs för att bedriva yrkeshögskoleutbildning inom yrkesområdet ifråga.

Avsnitt 5 Lärande i arbete samt avsnitt 9 Internationella aktiviteter

Folkbildningsrådet instämmer i förslaget (5.4) att ge utbildningsanordnaren ansvaret för att det finns platser med handledningsstöd på en arbetsplats, om sådant lärande ingår i utbildningen.

Folkbildningsrådet tillstyrker förslaget (9.2) att Myndigheten för yrkeshögskolan ska främja internationella samarbeten inom yrkeshögskolan.

Lärande i arbete (LIA) kombinerar teori och praktik i utbildningen och har stor betydelse för studerandes möjligheter att komma i arbete inom det aktuella yrket.

Lärande i arbete kan också vara en del i internationellt samarbete som bland annat ger språkkunskaper och interkulturella erfarenheter som arbetsgivare efterfrågar. Införandet av den svenska referensramen för kvalifikationer (SeQF) som relaterar till den europeiska motsvarigheten (EQF) bör underlätta internationella utbyten även inom yrkeshögskolans område. Införandet av SeQF kommer också att ha betydelse för att öka förutsättningarna för validering av reell kompetens för personer som avser att studera inom yrkeshögskolan.

Avsnitt 6 Den regionala eller nationella placeringen

Förslaget i promemorian (6.2) är att utbildningens placering ska utgå från "arbetslivets behov" från att tidigare ha utgått från "en från samhällssynpunkt lämplig" regional eller nationell placering.

Det är enligt vår mening en styrka att yrkeshögskoleutbildningar kan erbjudas i flera delar av landet. Regionala konsekvenser av förslaget framgår inte tydligt och eventuella målkonflikter i förhållande till den nationella strategin för regional tillväxt behöver beaktas (En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020). Vi vill betona vikten av att myndigheten i dess analyser av arbetsmarknadens behov har en nära samverkan med de aktörer som har regionalt utvecklingsansvar. De regionala kompetensplattformarna är en viktig samverkanspart för myndigheten.

Avsnitt 7 Flexibla studieformer

Folkbildningsrådet anser att den föreslagna inriktningen är väl motiverad och tillstyrker utredningsuppdraget (7.3).

Folkbildningsrådet anser att det finns goda skäl att utveckla arbetet med validering av reell kompetens. Kartläggning och validering även av generella, överförbara, kompetenser är ett område som behöver utvecklas. Som nämnts (under avsnitt 9) efterfrågar arbetsgivare t ex språkkunskaper och interkulturell kompetens.

Avsnitt 8 Tillträde till utbildning inom yrkeshögskolan

Folkbildningsrådet anser att förutbildning (8.6), beroende på innehåll, också kan genomföras inom kommunal vuxenutbildning och folkhögskola.

Folkbildningsrådet tillstyrker förslaget (8.7.2) om kvotgrupper/proportionella urvalsgrupper.

Detta ger större rättvisa mellan olika grupper av sökande.

Vi vill fästa uppmärksamhet på att antagningsreglerna och grupperingen i proportionella urvalsgrupper ska ge likvärdiga förutsättningar för sökande från folkhögskola, ofta en numerärt relativt liten grupp per utbildning. Erfarenheter från den s.k. folkhögskolekvoten för sökande från folkhögskola till högskolan som tillämpas av UHR bör tas tillvara.

Avsnitt 10 Tillsyn och kvalitetsgranskning

Förslaget i avsnitt 10.3 om att kvalitetsgranskningar ska avse enskilda utbildningar rör enligt promemorian även folkhögskolor och studieförbund som kan få statsbidrag enligt förordningen (2012:140) om statsbidrag för viss utbildning som rör tolkning och teckenspråk.

Folkbildningsrådet vill tydliggöra att tolkutbildningar på folkhögskola och studieförbund genomförs som folkhögskolekurs respektive studiecirkel inom ramen för Folkbildningsförordningen (Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen) med finansiering via folkbildningsanslaget i statsbudgeten och med tilläggsfinansiering via MYH. Det innebär att folkhögskolorna och studieförbunden som genomför dessa utbildningar följer det kvalitetssäkringssystem som gäller inom folkbildningen i enlighet med riksdagsbeslut och de statsbidragsvillkor som Folkbildningsrådet fastställt. Detta system innebär bland annat att ett systematiskt kvalitetsarbete är ett av statsbidragsvillkoren för både folkhögskolor och studieförbund.

Genom konstruktionen med tilläggsfinansiering från MYH utifrån särskild förordning (2012:140) har tolkutbildningarna inom folkbildningen delad finansiering och relaterar till båda dessa nämnda förordningar. Det bör tydliggöras vilka delar av utbildningen som MYH:s tillsyns- och kvalitetsgranskningssupdrag omfattar. Myndigheten för yrkeshögskolan och Folkbildningsrådet bör därför överlägga om tillämpningen av de två förordningarna avseende de aktuella tolkutbildningarna.

För Folkbildningsrådet

Catharina Håkansson Boman
Ordförande

Britten Månsson-Wallin
Generalsekreterare

